

Alapítás éve: 1935

MAGYAR KÖNYVTÁROSOK EGYESÜLETE (MKE)

Association of Hungarian Librarians • Verein Ungarischer
Bibliothekare •
Association des Bibliothécaires Hongrois • Общество Венгерских
Библиотекарей

1827 Budapest, Budavári Palota „F” épület
Telefon/Fax: (36-1) 311-8634; Honlap: <http://mke.info.hu> • E-mail: mke@oszk.hu

DR. LENGYEL GYÖNGYI asszony részére
közigazgatási államtitkár asszony
Emberi Erőforrások Minisztériuma
1051 Budapest
Arany János u. 6-8.
kulturalisjogalkotas@emmi.gov.hu

Tisztelt Államtitkár Asszony!

A Magyar Könyvtárosok Egyesülete köszönettel megkapta véleményezésre a **közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény végrehajtásáról a művészeti, a közművelődési és a közgyűjteményi területen foglalkoztatott közalkalmazottak jogviszonyával összefüggő egyes kérdések rendezésére című 150/1992. (XI. 20.) Korm. rendelet módosításáról** szóló előterjesztést.

Az alábbi véleményt alakította ki és az alábbi észrevételek kívánja tenni az előterjesztéssel kapcsolatban.

Az Előterjesztés 3 §-hoz:

Javasoljuk a b) pont mellőzését. Indoklás: a gyakornoki idő kiváltására vonatkozó 120 órás képzés az utóbbi években a Könyvtári Intézetben – éppen a jogszabályi megfelelés érdekében – már létezett, azonban az akkreditációs engedély ötéves időtartam alatt egyetlen tanfolyam elindítására sem volt elegendő jelentkező, az öt év alatt a jelentkezők száma összesen sem érte el a tízet. *A tapasztalat könyvtári területen az, hogy a továbbképzésre nincs szükség, a gyakornoki idő kitöltésére az intézmények a jogszabályban biztosított másik lehetőséget használják.*

Az Előterjesztés 4 §-hoz:

A közművelődési intézményrendszer is igen kiterjedt ma Magyarországon, ezért következtetésnek tartjuk, hogy esetükben a tervezet nem teszi lehetővé, hogy jogász vagy közgazdász legyen az intézményvezetője, közművelődési szakképzettség nélkül. Kérdésünk, hogy egy közművelődési intézményben miért indokolt a közművelődési szakképzettség, míg a nemzeti könyvtárban, felsőoktatási könyvtárban, valamint országos szakkönyvtárban nem. A közművelődés területén nincsenek ilyen kulcsintézmények?

6/A. § (1) Közművelődési intézményben az intézmény vezetésére irányuló magasabb vezető beosztás ellátásával csak olyan közalkalmazott bízható meg, aki

a) rendelkezik

aa) felsőfokú végzettséggel és közművelődési szakképzettséggel vagy

ab) nem szakirányú felsőfokú végzettséggel és szakképzettséggel és felsőfokú szakirányú munkaköri szakvizsgával,

A tervezet (2), (3) ab) pontjai szerint a szakkönyvtárban, valamint a megyei hatókörű városi könyvtárban és a városi könyvtárban magasabb vezető beosztás ellátásával az is megbízható, aki *nem szakirányú felsőfokú végzettséggel és szakképzettséggel és az Országos Képzési Jegyzékben (a továbbiakban: OKJ) meghatározott segédkönyvtáros megnevezésű szakképesítéssel rendelkezik.*

Nem értünk egyet azzal, hogy ebben a körben a jogalkotó eltekint a felsőfokú szakirányú végzettségtől. Indokaink: a felsőfokú könyvtárosképzés magasszinten ad formális keretet a szakképzettség megszerzésének és a felsőfokú képzés erősítése a szakma presztízsének megőrzése szempontjából is kiemelten fontos. A segédkönyvtáros képzés szándéka szerint elsősorban a szak-és felsőoktatási könyvtárakban dolgozókat juttatta volna megfelelően praktikus szakmai ismeretekhez, akik más területen már rendelkeznek felsőfokú végzettséggel, de semmilyen stratégiai, menedzsment és más vezetői, szaktudományi ismereteket nem ad, melyek megkívántak, sőt elengedhetetlenek egy eredményes intézményvezető számára. Ilyen módon egyik intézményben sem szerencsés a magasabb vezetői beosztás ellátásához ezt a szakképesítést feltételnek szabni.

További komoly aggályokat vet fel, hogy a segédkönyvtáros képzést jellemzően azok a könyvtárak végzik, amelyek esetében a magasabb vezető kinevezéséhez elegendő lehet ennek a képzésnek az elvégzése is. Nem lehet kívánatos szabad utat engedni annak a gyakorlatnak, hogy valaki abban az intézményben szerezhesse meg a szükséges szakképesítést, amelynek a vezetője lehet.

6/B. § (1) Nemzeti könyvtárban, felsőoktatási könyvtárban, valamint országos szakkönyvtárban magasabb vezető beosztás ellátásával csak olyan közalkalmazott bízható meg, aki

a) rendelkezik

aa) mesterfokozatú szakirányú szakképzettséggel, vagy

ab) jogász vagy közgazdász szakképzettséggel, és

b) végzettségének és szakképzettségének és egyben az intézmény alaptervékenységének megfelelő jogviszonyban legalább öt éves szakmai gyakorlatot szerzett

A tervezet szövege szerint csak olyan jogász vagy közgazdász lehet magasabb vezető az említett intézményekben, akiknek az intézmény, tehát könyvtár alaptervékenységének megfelelő jogviszonyban van legalább 5 éves szakmai gyakorlata. Ismereteink alapján nem tartjuk életszerűnek a javaslatot. Ez a

kritérium továbbá egy nagyon bizonytalan pontot jelent majd a jogszabályban, mivel nincs értelmezve, hogy mit is kell érteni az intézmény alaptevékenységének megfelelő jogviszony alatt. Javasoljuk, hogy egészítsék ki ennek a magyarázatával a tervezetet. A legkívánatosabb megoldás az lenne, ha ezekben az intézményekben egyértelműen előírnák a felsőfokú szakirányú végzettséget, de legalább a szakirányú felsőfokú szakképzettséget.

Az Előterjesztés 5. §-hoz:

Az előterjesztés 15.§ (5) szerint, aki a módosítás hatálybalépésének napján kevesebb, mint 5 év múlva tölti be az öregségi nyugdíjkorhatárt, azok esetében a változásokat nem kell alkalmazni. Véleményünk szerint szükséges lenne annak biztosítása is, hogy azoknak, akik több mint 5 év múlva érik el az öregségi nyugdíjkorhatárt, de nem rendelkeznek komplex középfokú nyelvvizsgával, legyen elegendő idejük (legalább 2 év) a felkészülésre és a nyelvvizsga megszerzésére.

Ugyanakkor nem látható az összhang a különböző kulturális területek között: bizonyos könyvtártípusokban és a múzeumokban követelmény a magasabb vezetők számára a nyelvtudás igazolása, a közművelődés területén viszont egyetlen intézménytípusban sem követelmény ez. Javasoljuk ezek harmonizálását.

Az Előterjesztés 6. § (2) bekezdéséhez:

Az integrált kulturális intézmények vezetői számára jelenleg – a könyvtári, a múzeumi és a közművelődési területen nem 120, hanem 60 órás szakmai továbbképzési program áll rendelkezésre – azonos tartalommal, az egyes szakterületek oktatóinak közreműködésével. Amennyiben a módosított jogszabály alapján e rendelkezés életbe lép, szükségessé válik a három terület ismételt együttműködése a megnövekedett óraszámú képzés tartalmának közös kidolgozásában és engedélyeztetésében.

Az Előterjesztés 6. § (3) bekezdéséhez:

Az integrált kulturális intézményvezető mentesülhet a (2) bekezdésében előírt 120 órás képzés azon részének teljesítése alól, amely az általa képviselt szakterületre vonatkozik, hiszen azon a területen felsőfokú végzettséggel rendelkezik, és e képzés lényege az integrációba került más intézményrészek szakterületének megismerése, működésére vonatkozó ismeretek elsajátítása.

Az Előterjesztés 9. §-hoz:

Az (1) bekezdés szövegének kiegészítését javasoljuk, mivel a közművelődési intézmények mellett a közgyűjteményi intézményekben is indokolt a tudományos munkakörökben dolgozók munkaidő-kedvezményének biztosítása. Javasolt szöveg: „12. § (1) A kulturális intézmények 2. melléklet szerinti tudományos munkakörben foglalkoztatott...”.

Az Előterjesztés 12. §-hoz:

Feltétlenül támogatjuk a 120 órás képzés elvégzésére vonatkozó előny biztosítását – abban az esetben, ha a „képzés” kifejezés alá egyértelműen beletartoznak a szakterületek szakmai továbbképzési programjai is.

Az Előterjesztés 17. §-hoz:

A 39/2013.(V.31) EMMI rendelet a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer működéséről (a továbbiakban: KSZR rendelet) 5. § (1) gc) pontja szerint „a szolgáltató helyen a kistélepülési önkormányzat... 2500 fő feletti lakosság számú kistélepülésen közalkalmazotti jogviszonyban, felsőfokú végzettséggel és könyvtáros szakképzettséggel rendelkező személyt foglalkoztat.”

Nem indokolt, hogy az ezeken a településeken dolgozó, magasan képzett, közalkalmazotti jogviszonyban foglalkoztatott könyvtárosok kimaradjanak a fenti lehetőségből, egyedülként azok közül, akik a közalkalmazottak közül, akik az 1997. évi CXL. törvény a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről (a továbbiakban: Kult. törvény) hatálya alatt dolgoznak. Ezért javasolt a fenti paragrafus kiegészítését azzal, hogy „...vagy könyvtári, információs és közösségi hely elnevezésű könyvtári szolgáltató hely alaptevékenységének...”

Az Előterjesztés 18. §-hoz:

Az ODR-rendelet módosítása után figyelemmel kell lenni arra, hogy az utóbbi időben új állami egyetemeket nevezett meg a felsőoktatási törvény, tehát mindazon hivatalos helyeken, ahol az ODR-szolgáltató könyvtárak felsorolása szerepel, velük a listák kibővítendőek.

1. sz. melléklet, Kulturális közalkalmazotti munkakörök felsorolása

A mellékelt táblázat tartalmazza a fenti témakörre vonatkozó javaslatunkat.

Köszönjük szépen a szakmai véleménynyilvánítási lehetőséget.

Budapest, 2017. október 18.

Tisztelettel:

Barátné dr. Hajdu Ágnes
az MKE elnöke